

Trvale udržitelný rozvoj hazardu

Sídliště Rohožník přišlo o zaběhlou restauraci Zipo, z které se od nového roku stala jen herna, resp. kasino. I tak vypadá politika trvale udržitelného rozvoje (TUR) prosazovaná vedením radnice. O TUR hazardu se jako bojovní lvi zasloužili především starosta Roušar, místostarosta Slezák a místostarostka Jakob Čechová.

Ve veřejnosti pomalu se zvedající vlna odporu k hazardu a jeho devastujícím účinkům na jednotlivce, rodiny i celou společnost, vyústila loni ve vyhlášku omezující hazard⁽¹⁾. Do doby jejího projednávání mohla naše radnice přijmout rozhodnutí o nulové toleranci hazardu (NTH) a zahájit postupné ukončování jeho vlivu v naší MČ. Připojila by se tak k těm MČ, které k tomu odvalu našly. Leč nestalo se tak. Stojí za to si připomenout, že loňské veřejné projednávání o hazardu, kterým se starosta neštilitil zaštitit⁽²⁾, proběhlo bez účasti veřejnosti (přišel jen jeden občan⁽³⁾), neboť občane o jednání nevěděli. Jak je možné, že selhala radnici tolik vychvalovaná občanská agenda MA21? Jak je možné, že nezajistila pozvání občanů např. letáčky do schránek? Odpověď hledejme v Důvodové zprávě⁽⁴⁾. Podle ní naše radnice požadovala v podstatě TUR hazardu v Újezdě, neboť místo vyhlášení NTH předala⁽³⁾ magistrátu seznam restaurací s automaty, které by v přechodném období mohly splnit podmínky nové vyhlášky a stát se kasiny. Zároveň žádala MHMP o pravomoc vyšetřitout ze seznamu tu provozovnu, která podle jejího(!) zjištění nesplní podmínky vyhlášky.

Je zarážející, že takové požadavky byly vůbec vzneseny, když minimálně pan Slezák, jakožto zastupitel Prahy, musel vědět, že účelem vyhlášky bylo právě souběh restauračního provozu s hazardem vyloučit a snížit dostupnost hazardních míst. Požadovaná pravomoc by navíc byla protizákonná.

A až se nakonec počet hazardních míst u nás díky vyhlášce snížil, přesto radnice svým chybným rozhodnutím umožnila zástupcům hazardu, aby své odpůrce převezli. Totiž. Zatímco před vyhláškou bylo v Újezdě celkem 32 proherních automatů na sedmi místech,



najdete dnes v podstatě stejný počet stanic v kasinu Zipo. O zlepšení celkového stavu tak lze silně pochybovat ([viz „politici“ článek, str. 11](#)). A i kdyby se svým rozhodnutím snažila radnice občany vmanipulovat ke stravování v restauraci v polydomě, není její řešení omluvitelné.

Nicméně lepší důkaz, že TUR v rukách podivných politiků je stejně zneužitelnou ideologií jako jiné, nemohla radnice poskytnout. V mnoha věcech se snaží působit na změnu myšlení občanů, ale v řešení zásadních problémů sama opakovaně selhává. Jen namátkou. Ztráta linky 109. Nejdříve tvrdá cenzura, pak okleštěná svoboda slova v ÚZ pro zvolené zástupce, ne však pro její příznivce. Experimentování s průjezdností hlavních křižovatk na vlastních obcích. Zachování počtu proherních automatů. Nemravné udělování čestného občanství v rozporu i s logikou zákonů⁽¹⁴⁾. Porušování Školského zákona a ŠVP v ZŠ ...⁽⁶⁾

Proč tedy radnice nevyhlásila NTH, si musí každý udělat obrázek sám. Za dobu vedení touto koalicí byla v souvislosti s hazardem pokladna MČ obohacena o cca 4 mil.^(2,3) Kolik hráči ve skutečnosti prohráli, nechci ani domýšlet. Peníze nejdříve posloužily k nákupu herních a hracích prvků na hřištích a informačních tabulích. Od roku 2012 jdou ale na podporu činnosti nestátních neziskových organizací – NNO (občanská sdružení, spolky) a na kulturu, školství, zdravotnictví a sociální oblast. Jak pokrytecké.

„To, že se z herny Zipo stalo kasino jako podnikatelský záměr v souladu se zákonem, městská část neovlivní,“ uvedl starosta a snažil se tím zbavit přinejmenším politické odpovědnosti.⁽²⁾ Bohužel ale neříká celou pravdu. Šlo o restauraci s hernou a přihlášením se k NTH by se onen podnikatelský záměr stal okamžitě klesajícím Titanikem. A buď hned, nebo později by se změnil v jiný.

Je tedy na čase, aby sami občané v referendu rozhodli, zda se nejen s kasinem na Rohožníku chtějí smířit, nebo definitivně rozloučit. Na interpelaci⁽³⁾: „Podpořte místní referendum na téma zavedení nulové tolerance v naší MČ ...?“, odpověděla Rada MČ takto: Obecně vítáme zapojení veřejnosti do spolurozhodování o věcech veřejných (pozn. což nejen v tomto případě svým jednáním popřela), a pokud nějaká občanská iniciativa předloží petiční listy k vyhlášení místního referenda, určitě jej nebudeme nikterak bojkotovat. Přesto sami takový postup iniciovat nebudeme, neboť se ukázalo, že

již zmíněného veřejného projednání se kromě osob zainteresovaných na provozu výherních automatů účastnil pouze jediný občan a zároveň i proto, že jsme si na sociálním odboru Policie ČR a Městské policii ověřili, že za celé volební období nevznikl v souvislosti s provozováním výherních automatů v naší MČ žádný viditelný či výrazný problém, který by tyto složky musely řešit. Výrazné snížení počtu míst pro provoz těchto automatů v současné době považujeme za dostačující. Toliko „zasvěcená“ odpověď. Jenže. Přestože utopická politika TUR je o globálních pohledech a informačním propojování, v tomto případě to jakoby neplatí. Ani to, že nebyl zaznamenán žádný problém neznamená, že žádný nebyl. Neboť kolik jedinců se bude chlubit tím, že vlivem hazardu přišlo o firmu, dům, rodinu, přátele, zdraví? Těch několik odvážných bývalých hráčů pořádajících skutečně smysluplné besedy pro školáky je výjimkou.

Je i nepochopitelné, že starosta, který vytvořil moralizující desatero pro děti (a snad i učitele a rodiče), přehlídí 25 metrovou blízkost mateřské školy (MŠ) ke kasinu Zipo. Svého času existovalo pravidlo, že 100 m od MŠ nesmí být žádné. Hazardmafie ale přišla s tím, že pravidlo se stejně nikde nedodrží a bylo zrušeno. Podle tohoto ustupujícího rozhodování politiků tak hrozí, že dají-li např. výrobci zbraní nezákonně do oběhu střelné zbraně, v okamžiku kdy po sobě začneme střílet, prosadí zákon o jejich zcela volném prodeji.

O možnosti praní peněz i o tom, že je jen otázkou času, kdy každé protočení válců na automatu vyvolá plíživě u každého hráče destruktivní stavy podobné braní drog, vědí své v okolním světě. Jejich mudří politici totiž chápou, že hráč není schopen podávat například odpovídající pracovní výkony a proto si svojí pracovní sílu chrání. Co tedy říkají zahraniční vědecké studie z Norska, USA, Španělska, Kanady, Francie, Velké Británie, Nového Zélandu, Austrálie atd.:

- *V oblasti otevření kasina se počet patologických hráčů zdvojnásobí rok od otevření.* (7) Oblast se týká i Květnice, Sibiřny atd.
- *Hráčství se týká 5,5% populace, u dospívajících 13,3%, v závislosti na dostupnosti kasin.* (8) Tedy cca 700 Újezďáků je v ohrožení.
- *Tvrzení, že každý má možnost volby, je v případě hazardních her zcela zkreslené, neboť lidé se nerozhodují a ani nemají možnost rozhodnout dle relevantních informací. Mnohé taktiky a snahy o získání a udržení hráče jsou skryté hráčovu vnímání.* (9) Nikde na automatech není uveden poměr výhry a prohry, ani negativní účinky hraní. Zdarma dávané nápoje pro hráče ke hře a korunové nabité karty při odchodu z herny vytvářejí iluzi klubového zázemí atd.
- *S použitím magnetické rezonance bylo experimentálně potvrzeno, že neuronální aktivita hráčů, kteří zrovna hráli, měla velmi podobný aktivizační vzor jako u závislých na kokainu v okamžiku jeho užití.* (9) Hráči nemají šanci toto rozpoznat. V tomto i předchozím bodě není rozdíl mezi narkomafii a hazardmafii.
- *Více než polovina sebevražd je spojena s videoloterijními terminály (VLT).* (9) To dosvědčují například dopisy na rozloučenou.
- *Mnoha výzkumy bylo prokázáno, že nejvíce vedou k hráčské závislosti VLT dávající iluzi rozhodnutí a hráči dochází k chybnému dojmu, že mohou výhru ovlivnit.* (10)
- *Unikátní výzkum v Norsku nezjistil žádný rozvoj černých heren po zakázání automatů prakticky ze dne na den, ani přechod hráčů na jiné hry. Naopak klesla účast hráčů na jiných hrách.* (11) *Norské království bylo za svoji rozhodnost soudně stíháno hazardmafii doma i v Evropě. V obou případech vyhrálo.* (12)
- *Legalizace hazardu zvyšuje riziko kriminality, politické korupce a vede přímo k patologickému hráčství. Politici musí jednat a informovat o potenciálních škodách, NNO by měly rozvíjet veřejnou diskuzi o hazardu a hazardní politice.* (13) Zde byl prostor například pro zastupitele Hartmana z NNO Újezdského STROMu. Bohužel i on obhajuje „tolerovaný a regulovaný“ hazard!!! (5)

Použité zdroje:

- (1) Obecně závazná vyhláška č. 10/2013 Sb. hl. m. Prahy
- (2) Úvodník starosty v ÚZ 1/2013
- (3) Interpelace na 16. ZMČ dne 14. 10. 2013, web ÚMČ
- (4) Usnesení Rady Hl. m. Prahy č. 1464 ze dne 27. 8. 2013 s přílohou
- (5) Diskusní příspěvek k hazardu na Facebooku z 8. 9. 2013
- (6) Interpelace na 14. ZMČ dne 22. 4. 2013 se zprávou ČSÍ, web ÚMČ
- (7) Jacques, Ladouceur, Ferland: Impact of Availability on Gambling
- (8) Korn: Expansion of gambling in Canada ...
- (9) Suissa, Jacob: Vulnerability and Gambling Addiction ...
- (10) Gallagher, Nicki, Otteson, Elliott: Effects of a Video Lottery Terminal (VLT) Banner on Gambling
- (11) Lund: Gambling Behaviour and the Prevalence of Gambling Problems in Adult EGM Gamblers when EGMs are Banner ...
- (12) Hansen, Rossow: Limited Cash Flow on Slot Machines ...
- (13) Barmaki: Gambling as a social problem
- (14) SÚL č. 10, 7

Petr Duchek 19. 1. 2014